

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เรื่องการยืนยันในเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง ในบุคคลที่มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอธิบายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1

เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานไทย มากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมองตนเอง และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานอเมริกันมากกว่า คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกามองตนเอง

ผลการวิจัย สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 คือ

1. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานไทย ($r=.45^{***}$ $p<.001$) มากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมองตนเอง ($r=.12$)
2. เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จะมองตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมปัทสถานอเมริกัน ($r=.64^{***}$ $p<.001$) มากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกามองตนเอง ($r=.42^{***}$ $p<.001$)

แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าคนที่บุคคลอาศัยอยู่ในประเทศที่ไม่ใช่วัฒนธรรมปัทสถานของตนเอง ก็ไม่ได้ทำให้บุคคลนั้น มองตนเองผิดพลาดไปจากวัฒนธรรมปัทสถานของ

ตนเอง ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีเอกลักษณ์ทางสังคม (Social identity Theory) คือกลุ่มบุคคลเหล่านั้นเกิดการรับรู้ตนเองแล้วว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมใด ดังนั้น จึงนำเอาเอกลักษณ์ที่ได้จากกลุ่มสังคมเหล่านั้น มาปฏิบัติ แม้ว่าจะอยู่ในประเทศที่ไม่ใช่วัฒนธรรมปทัสถานของตนเองก็ตาม ก็ยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงเอกลักษณ์ทางสังคมเดิมของตนเองได้ และ จะสังเกตเห็นได้ว่ากลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศที่ไม่ใช่วัฒนธรรมปทัสถานของตนเองจะมองเห็นถึงความคล้ายคลึงของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเองได้มากกว่ากลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศที่มีวัฒนธรรมปทัสถานของตนเอง อันเนื่องมาจาก บุคคลเหล่านั้นมีโอกาสได้แสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเองมากกว่าการที่อาศัยอยู่ในประเทศที่มีวัฒนธรรมปทัสถานของตนเอง

สมมติฐานที่ 2

เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทยไปในทางบวกมากกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทย และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันไปในทางบวกมากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา ประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกัน

ผลการวิจัย ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 ดังนี้

1. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทย (Mean=171.73, SD=22.30) ไปในทางบวกน้อยกว่าคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (Mean=170.76, SD=24.26) ประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทย แต่พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยในสมมติฐานที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในประเทศวัฒนธรรมปทัสถานใดก็ตาม ก็ยังรับรู้ว่าตนเองว่ามีความคล้ายคลึงกับ

วัฒนธรรมปทัสถานของตนเอง ดังนั้น การที่คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา จะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทยไปในทางบวกไม่ต่างจากคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานไทย

2. เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยจะประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกัน (Mean=207.98, SD=33.20) ไปในทางบวกน้อยกว่าอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา (Mean=207.58, SD=29.81) ประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกัน แต่พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงให้เห็นว่า อเมริกันในไทยยังคงมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเองและยังรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานของตนเองไปในทางบวกไม่ต่างจากอเมริกันในอเมริกาประเมินกลุ่มวัฒนธรรมปทัสถานของตนเอง

สมมติฐานที่ 3

เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา มีการรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานไทยกับวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันว่ามีความคล้ายคลึงกันน้อยกว่า คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยรับรู้ตนเอง และในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีการรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันกับวัฒนธรรมปทัสถานไทยว่ามีความคล้ายคลึงกันน้อยกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริการับรู้ตนเอง

ผลการวิจัย ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 คือ

1. เมื่อเปรียบเทียบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยแล้ว คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา ($r=23$) มีการรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานไทยกับวัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันว่ามีความคล้ายคลึงกันมากกว่า คนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยรับรู้ตนเอง ($r=19$) แต่พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อเปรียบเทียบกับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกาแล้ว คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ($r = .49^{***}$ $p < .001$) มีการรับรู้วัฒนธรรมปทัสถานอเมริกันกับวัฒนธรรมปทัสถานไทยว่ามีความคล้ายคลึงกันมากกว่าคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริการับรู้ตนเอง ($r = .55^{***}$ $p < .001$) แต่พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยอย่างชัดเจน สามารถอธิบายโดยใช้ทฤษฎีการกลืนวัฒนธรรม (Acculturation) กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรมแล้ว บุคคลจะเกิดการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัฒนธรรมปทัสถานของตนได้ ดังนั้น บุคคลที่มีการปะทะสัมพันธ์ข้ามวัฒนธรรมแล้วจึงไม่สามารถมองเห็นความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมปทัสถานเดิมกับวัฒนธรรมปทัสถานใหม่ได้อย่างชัดเจน

ข้อค้นพบเพิ่มเติมที่ได้จากการวิจัย

1. จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า คนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศอเมริกา กับคนอเมริกันที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย รับรู้ลักษณะคนไทยส่วนใหญ่ กับ ลักษณะคนอเมริกันส่วนใหญ่ ว่ามีความคล้ายคลึงกัน อาจอธิบายได้ว่า คนอเมริกันอาจจะมองและรับรู้ว่าคุณไทยมีลักษณะเหมือนกับกลุ่มของตนเอง หรือ คนอเมริกันอาจจะมองว่าตนเองมีลักษณะเหมือนกับกลุ่มคนไทยก็ได้